

Sammandrag från informationsmöte om försöksprojektet Fritt val av hjälpmedel

ABF-huset, Stockholm, den 8 maj 2009

Arrangör: Hörselskadades förening i Stockholm

Medverkande:

Oscar Hedenfeldt, ombudsman Hörselskadades förening i Stockholm

Lars Lindén, ordförande Hörselskadades förening i Stockholm

Anne Hertzberg, projektledare för Fritt val av hjälpmedel vid Stockholms läns landsting

Susanne Nyberg Sander, ledamot i branschorganisationen Svensk Hörsels styrelse

Program:

- 18.00 Lars Lindén inleder mötet och har ordet som ordförande för Hörselskadades förening i Stockholm
- 18.10 Oscar Hedenfeldt ger ramarna för programmet och presenterar medverkande Anne Hertzberg och Susanne Nyberg Sander
- 18.20 Anne Hertzberg presenterar Fritt val av hjälpmedel, som projektledare vid Stockholms läns landsting
- 18.50 Susanne Nyberg Sander presenterar Fritt val av hjälpmedel, som representant för branschorganisationen Svensk Hörsel
- 19.05 Paus
- 19.25 Frågestund som inleds av Oscar Hedenfeldt med påföljande möjlighet för publiken att ställa frågor
- 19.55 Oscar Hedenfeldt avrundar kvällen

Inledning

Lars Lindén välkomnar och berättar att Hörselskadades förening i Stockholm står som värd för informationsträffen. Föreningen har anordnat träffen för att ge våra medlemmar och andra intresserade information samt för att många föreningar känner en viss tveksamhet inför vad projektet innebär för brukaren.

Oscar Hedenfeldt berättar om kvällens upplägg och presenterar kvällens medverkande.

Presentation 1

Anne Hertzberg presenterar Fritt Val av hjälpmedel som representation för Stockholms läns landsting. Projektet pågår i tre län på uppdrag av regeringen: Kronoberg, Stockholm och Sörmland. Hjälpmedelsinstitutet samordnar projektet.

Uppdraget till landstingen går ut på att bedöma lämpliga hjälpmedel, dess användbarhet, och livskvaliteten för brukaren. Landstingen ska bevaka aktörer på marknaden, effektivitet och kvalitet. Landstingen ska också utreda lagstiftning, rekvisitionssystem, risker och ägarförhållanden, samt redovisa återanvändandet, kostnader, informationsinsatser och förändrat arbetssätt.

Projektet vänder sig till brukare som vill välja och tycker det är viktigt att påverka; brukare som vill ha mervärde och är beredda att betala för mervärde; brukare som vill välja en annan

utförare än utförarna inom landstingets. Det är samma brukare som idag har rätt till hjälpmedel.

I Stockholm gör Avesina och Hörsel- och balanskliniken en första bedömning av behov av hörseltekniska hjälpmedel och/eller hörapparat. Audionom och brukare kommer överens om att tillämpa fritt val. Brukaren får sedan en rekvisition och fullföljer utprovning eller köp med rekvisition. Brukaren äger sedan sitt hjälpmedel.

Rekvisitionsbeloppen på hörselhjälpmedel inom Fritt val finns på www.hjalpmedelsguiden.sll.se

Rekvisitionspriser inklusive moms:

TV hjälpmedel: 1100 kr

FM system vuxna: 15000 kr

Telefonförstärkare: 3000 kr

Kommunikationsförstärkare: 1800 kr

Ljudindikator Väckningsanordning: 1000 kr

Varseblivningssystem (Dörr, telefon, brandvarnare + babyvakt): 4000, 5000, 900 kr/enhet

Hörapparat, mono: 4500 kr

Hörapparat, stereo: 8100 kr

Service 1 hörapparat: 2500 kr

Service 2 hörapparater: 5000 kr

Det finns ett servicekonto för hörapparater. Servicekontot är 2500 kronor per apparat, och ska användas till reparationer, efterjusteringar och garantier.

Leverantören kan registrera service i Beställningsportal from 1/10 2009.

Undantag från regelverk: Eget Ägande.

Brukare får under försökstiden byta ut sitt hjälpmedel och tillämpa Fritt val. Byte får annars enbart ske vid utslitet hjälpmedel eller vid ändrat behov.

I Stockholms län ska rekvisitionen användas till hörapparat, insats, utprovning. Utföraren gör påslag för hantering på den totala kostnaden. Beloppet är inklusive moms. Vad det gäller hörseltekniska hjälpmedel görs också påslag för hantering av utföraren och rekvisitionsbeloppet är inklusive moms.

Mer information finns på www.hjalpmedelsguiden.sll.se. Där finns förskrivarinformation, brukarinformation och leverantörsinformation.

I Stockholms län ska brukaren alltid betala en utprovningsavgift på 600 kr till den leverantör som provar ut och levererar hörapparaten.

Antal rekvisitioner som delats ut på hörselområdet i Stockholm är 231.

Åldersfördelning Hörselhjälpmedel 1 april 2009 – 31 augusti 2009:

0-18	0
19-39	0
40-64	46
65-79	84
>80	101

109 kvinnor och 122 män

Cirka 50 procent av brukarna i Fritt val byter fungerande hörselhjälpmedel.

Presentation 2

Susanne Nyberg Sander framför en presentation som representation från branschorganisationen Svensk Hörsel. Svensk hörsel är en icke vinstdrivande förening som verkar för att personer med nedsatt hörsel och dövas behov av hörhjälpmedel ska tillvaratas på bästa möjliga sätt.

Branschorganisationens vision är att "Alla ska ha de hörhjälpmedel de behöver för att kunna delta i samhällets samtliga aktiviteter". Idag ingår hörapparater och hörselprodukter (hörseltekniska hjälpmedel) som arbetsgrupper i Svensk Hörsel. Framtida områden kan bland andra vara Cochlea implantat. Svensk hörsels samarbetspartners är hörselvården, myndigheter, företag och organisationer.

Syfte med föreningen är att:

- Öka medvetenheten kring behovet av och intresset för bra hörhjälpmedel.
- Verka för utveckling och förnyelse av hörselbranschen med syfte att stärka medlemsföretagens förutsättningar att bidra till höjd livskvalitet för personer med nedsatt hörsel och dövhet.
- Verka som remissinstans, samarbeta och samråda med myndigheter, organisationer och enskilda företag.
- Verka för sunda och ändamålsenliga affärsprinciper och reklammetoder inom branschen.

Föreningens syn på tillgänglighet av hjälpmedel:

- Leg. audionomers fria förskrivningsrätt utifrån sitt yrkesansvar.
- Nya produkter ska bli tillgängliga för brukaren.
- Köpare bör ha tillgång till information och göra egna bedömningar i samråd med audionomer.

Mer information på www.svenskhorsel.se.

Svensk Hörsels syn på Fritt Val:

- Demokratifråga!
- Alla ska ha tillgång till hjälpmedel för att ta del av samhällets aktiviteter.
- Positiva till Fritt Val.
- Stor strukturförändring.
- Viktigt med offentlig finansiering.

Fördelar med Fritt Val:

- Brukarinflytande ökar motivationen
- Tillgängligheten ökar
- Ny teknik tillgänglig

Överväganden:

- Ersättningsnivån helt avgörande!
- Faktiska kostnader för landstinget som grund.
- Inte en reform för kostnadsbesparing.
- Konkurrensneutralitet och helhetssyn vid bedömning och utfärdande av rekvisition.

Susanne Nybger Sander visar slutligen en modell för distributionen till landstinget. Den visar vägen från Fabrik, Distributions-center, Grossist (hörapparatsleverantör) och Landsting till kund.

Landstingets kostnader, där alla dessa kostnader inte redovisas i landstingets beräkningar av hörselvårdens kostnader:

- Upphandling
- Inköp
- Fakturaavstämning
- Betalning
- Bokföring
- Utrustning
- Lokaler
- IT system
- Ledning
- Lagerhållning

Kommentarer från Svensk hörsel angående landstinget:

- Få kunder, Stora volymer, Alla villkor reglerade, Lägre inköspriser
- Köer, Många kunder, Ingen marknadsföring
- Hög betalningsförmåga, Lägre inköspriser, Inget behov av överskott

Frågestund

Oscar Hedenfeldt inleder med några frågor, därefter går frågorna över till publiken.

Frågor från publiken

Hur har informationen om Fritt val gått ut?

Audionomerna på Avesina och Hörsel- och balanskliniken har fått information och det är meningen att de ska informera patienterna, men det har varit lite si och så med det. I väntrummen finns affischer och broschyrer.

Vilka får förskriva hörselhjälpmedel?

Audionomerna på Avesina och Hörsel- och balanskliniken. Eftersom Avesina har avtal med SLL så kan inga andra audionomer förskriva hörapparater eller andra hjälpmedel.

Om jag inte är nöjd med min nya hörapparat som jag fått via landstinget kan jag då välja Fritt val för att få en ny hörapparat?

Ja, i projektet finns det inga begränsningar om att man ska ha haft hörapparaten en viss tid.

Om jag inte är nöjd med den hörapparat som jag fått via Fritt val kan jag då vända mig till landstinget för en ny hörapparat?

Ja, landstinget har en skyldighet att se till att de som behöver hjälpmedel får det. Däremot kan man inte välja Fritt val igen, man har bara en chans.

De som väljer Fritt val får ofta betala extra för sina hörapparater eftersom rekvisitionsbeloppet inte räcker. Varför det?

SLL styrs av LOU som innebär att ett fåtal leverantörer av hörapparater får avtal och eftersom priset är avgörande blir sortimentet begränsat, de avancerade apparaterna kommer inte med. Här har det skett en försämring de senaste åren när det gäller sortimentet som landstinget kan

välja mellan. Checken man får är beräknat efter vad landstinget betalar för sina hörapparater. Så behöver man en mer avancerad hörapparat är risken stor att man får betala extra för den.

Vad händer efter projektets slut för de som har fått sina hörapparater via Fritt val och apparaterna går sönder, gäller då servicekontot?

Med stor sannolikhet kommer landstinget att fortsätta administrera dessa konton.

Om servicekontot är förbrukat, måste jag då själv betala för reparationen?

Om hörapparaten går sönder och det inte finns några pengar på servicekontot har landstinget ansvaret för att du får en fungerande/ny hörapparat.

Vad händer i framtiden inom hörselvården?

Förmodligen någon form av auktorisation.